

Regional handlingsplan för elektrifiering

Hallands län: remissversion

Titel: Regional handlingsplan för elektrifiering – Hallands län: remissversion
Författare: Patrik Ekheimer
ISSN:
ISRN:
Rapportnummer: 2026:XX
Diarienummer: 7959-2025
Utgivningsår: 2025
Omslagsbild: Mostphotos

Förord

En ökad och ändamålsenlig elektrifiering är en central åtgärd för att möjliggöra klimatomställning, stärkt näringslivsutveckling samt en tryggare och mer robust energiförsörjning. Regeringen har också uttalat att Sverige behöver planera för att möta ett dubblerat elbehov till 2045.

Halland har en viktig roll som möjliggörare för Sveriges elektrifiering, vilket bland annat påtalas i *Energi- och klimatstrategi för Hallands län*. Inte minst handlar det om att producera fossilfri el från sol, vind, vatten, kärnkraft och kraftvärme. Biogas och fjärrvärme är andra områden där Halland ligger långt framme. De är också exempel på energibärare som kan bidra till att avlasta elsystemet.

Scenarierna för Hallands elanvändning 2050 varierar mellan 5,0 och 7,4 terawattimmar, vilket kan jämföras med dagens användning som uppgår till cirka 4,4 terawattimmar per år. Det stora spannet visar att det finns behov av en noggrann energiplanering som möjliggör att elproduktion, elnät, batterier och andra stödsystem byggs ut i en takt som i sin tur möjliggör en storskalig elektrifiering av såväl industrisektorn som transportsektorn.

Utöver en osäkerhet i prognoser och scenarier försvåras arbetet med energiplanering av det osäkra omvärldsläget. Detta märks bland annat i geopolitik, klimatförändringar, lågkonjunktur och olika typer av säkerhetshot. Dialog och samverkan är viktiga verktyg för att möta hot och för att rusta Halland för kritiska situationer. Samtidigt ska vi vara ödmjuka och inse att planerna kommer behöva justeras. Denna handlingsplan är inte en färdig lösning, den ska snarare ses som ett första steg i att utveckla den lokala och regionala energiplaneringen i Halland.

[Skriv plats, datum och år]

[Skriv namn]

[Skriv befattning/titel]

Innehållsförteckning

FÖRORD	3
BAKGRUND	6
<i>Uppdrag och syfte</i>	<i>6</i>
<i>Metod.....</i>	<i>6</i>
<i>Planens relation till andra regionala dokument</i>	<i>7</i>
REGIONALA UTMANINGAR.....	8
ÅTGÄRDER.....	12
<i>Samverkan</i>	<i>12</i>
Stärk regional dialog genom EnergiNav Halland	12
Öka utbytet av kunskap och erfarenheter	13
Verka för finansiering av regionala energiplaneringsprojekt.....	13
Främja ny elproduktion och ny elanvändning.....	13
Främja utbyggnad av laddinfrastruktur	14
Kommunvisa dialoger om energiplanering	14
<i>Aktörsspecifika processer</i>	<i>15</i>
Fortsätt arbetet med regional fysisk planering.....	15
Utveckla den kommunala energiplaneringen	15
Utveckla arbetet med nätutvecklingsplaner.....	16
<i>Uppföljning, kunskapsunderlag och kommunikation</i>	<i>17</i>
Uppdatera Energi- och klimatläget i Halland.....	17
Uppdatera Energisituationen i Halland.....	17
Följ upp Regional handlingsplan för elektrifiering.....	18
Ta fram regionala underlag som stödjer energiplanering.....	18
Ta fram en regional fjärrvärmeanalys.....	18
Genomför kunskapshöjande åtgärder för ökad energiberedskap.....	19

Bakgrund

Uppdrag och syfte

Regeringen har gett länsstyrelserna i uppdrag att dels revidera de regionala energi- och klimatstrategierna utifrån de nya energipolitiska målen, dels ta fram regionala handlingsplaner för elektrifiering. Länsstyrelsen i Halland antog en ny regional energi- och klimatstrategi den 18 juni 2025.¹ Denna regionala handlingsplan för elektrifiering kan därför ses som en fördjupning av ett av den regionala energi- och klimatstrategins fyra fokusområden – *ett effektivt och fossilfritt energisystem*.

I handlingsplanen föreslås 15 åtgärder som möter de tio regionala utmaningar som ursprungligen redovisades i *Energisituationen i Halland – regionala förutsättningar för en storskalig elektrifiering* och som bidrar till att möjliggöra en storskalig elektrifiering i Halland. Fokus på åtgärderna ligger på lokal och regional energiplanering. Handlingsplanen anger därmed inte vilka konkreta investeringar som behöver göras.

Till varje åtgärd pekas minst en aktör ut som är ansvarig eller koordinerande, och i regel nämns även minst en aktör som är medverkande eller stödjande. Länsstyrelsen och Region Halland står som ansvariga eller koordinerande aktörer för flertalet av åtgärderna, men planen innefattar även aktörsspecifika åtgärder där Region Halland, kommuner och elnätsbolag har ett lagstadgat ansvar för att bidra till lokal och regional energiplanering. Skälet till att dessa åtgärder lyfts in i handlingsplanen är att processerna är centrala i den lokala och regionala energiplaneringen. Processerna bidrar dessutom i en bredare samhällsplanering, vilket möjliggör integration och växelverkan mellan energiplanering och exempelvis fysisk planering.

Metod

Handlingsplanen bygger till stor del på slutsatser och erfarenheter från arbetet med den regionala samverkansplattformen EnergiNav Halland² och utifrån framtagandet av kunskapsunderlaget *Energisituationen i Halland*, vilket togs fram tillsammans med Region Halland och publicerades i oktober 2025.³ Arbetet med handlingsplanen bygger även på de erfarenheter som drogs vid framtagande och remisshantering av den regionala energi- och klimatstrategin.

Länsstyrelsen i Halland är ansvarig utgivare för handlingsplanen. Dialog om åtgärderna har bland annat förts inom EnergiNav Halland. Handlingsplanen kommer även att förankras genom ett remissförfarande, där utpekade och berörda aktörer ges möjlighet att påverka handlingsplanens innehåll. Remisshanteringen syftar även till att validera slutsatser och huruvida föreslagna åtgärder är lämpliga och om de kan förbättras eller kompletteras.

¹ Länsstyrelsen i Halland, *Energi- och klimatstrategi för Hallands län (2025)*.

² www.regionhalland.se/energinav.

³ Länsstyrelsen i Halland & Region Halland, *Energisituationen i Halland – regionala förutsättningar för storskalig elektrifiering (2025)*.

Planens relation till andra regionala dokument

Länsstyrelsen i Halland och Region Halland har initierat den regionala samverkansplattformen EnergiNav Halland. Denna ska främja en ändamålsenlig utveckling av det halländska energisystemet och bidra till och accelerera arbetet med energiomställningen, stärkt näringslivsutveckling och ett robust energisystem i Halland.

Rapporten *Energisituationen i Halland* togs fram inom EnergiNav Halland. Den är ett kunskapsunderlag som ger en regional lägesbild och fungerar dels som ett diskussionsunderlag för att stärka energisamverkan i Halland, dels som ett centralt underlag till denna handlingsplan.

Länsstyrelsen i Halland och Region Halland tar även årligen fram rapporten *Energi- och klimatläget i Halland*.⁴ Fokus i rapporten ligger på redovisning av aktuell energi- och klimatstatistik. Rapporten fungerar även som en uppföljning av *Energi- och klimatstrategi för Hallands län*.

Såväl denna handlingsplan som *Energisituationen i Halland* är tänkta att fungera som underlag för lokala och regionala aktörers arbete med energiplanering. När det gäller lokal energiplanering har kommunerna en central roll. Enligt lagen om kommunal energiplanering ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen.⁵ Energimyndigheten har tagit fram en vägledning för kommunal energiplanering och flera av länets kommuner avser att ta fram eller revidera sina energiplaner i närtid.⁶

Andra exempel på lokala och regionala aktörer som arbetar med energiplanering är elnätsbolag och Region Halland. Elnätsbolagen tog fram sina första nätutvecklingsplaner under 2024 och dessa ska uppdateras under 2026.⁷ Region Halland har sedan 2023 arbetat med framtagande av en regional fysisk plan, vilken inkluderar energi. Den färdiga planen ska beslutas av regionfullmäktige under 2026.⁸

Figur 1. Regionala strategier och rapporter som utgör stöd för lokal och regional energiplanering

⁴ [Energi- och klimatläget i Halland 2025 | Länsstyrelsen Halland](#).

⁵ [Lag \(1977:439\) om kommunal energiplanering | Sveriges riksdag](#).

⁶ [Vägledning för kommunal energiplanering – Energimyndigheten](#).

⁷ [Nätutvecklingsplaner – Energimarknadsinspektionen](#).

⁸ [Regional fysisk planering i Halland | Region Halland](#).

Regionala utmaningar

I *Energisituationen i Halland* identifierades tio regionala utmaningar. Flertalet av dessa är även relevanta för övriga delar av landet. Oaktat det så behöver dessa utmaningar diskuteras och hanteras i Halland.

1. Osäkerhet i tidsplaner och framtida elbehov
2. Det saknas investeringsbeslut för ny elproduktion
3. Transportsektorn ställer om – stort behov av laddinfrastruktur
4. Det finns ett stort behov av en mer flexibel elanvändning
5. Det finns brister i nätkapaciteten – speciellt i regionnätet i södra Halland
6. Kraft- och fjärrvärme har många nyttor, men osäkerheten kring framtiden är stor
7. Robusthet måste säkerställas för att hantera en hög andel väderberoende produktion och kunna möta antagonistiska och väderrelaterade störningar
8. Det behövs kompetens för att realisera energiomställningen
9. Lokal och regional energiplanering kräver resurser och samordning
10. Det saknas en bred acceptans för energiomställningens nödvändighet

1. Osäkerhet i tidsplaner och framtida elbehov

I dagsläget är det omöjligt att bedöma hur mycket el som kommer behövas 2050. Mellan 2012 och 2023 minskade den årliga elanvändningen i Halland från 5,3 TWh till 4,4 TWh. De tre scenarier som presenterades i *Energisituationen i Halland* pekar entydigt på att elanvändningen kommer att öka – frågan är bara hur mycket? I scenariot lokal miljöhänsyn blir elanvändningen 5,0 TWh 2050, i scenariot beslutad policy 6,2 TWh och i scenariot internationell tillväxt 7,4 TWh. Det som framför allt skiljer scenarierna åt är vilken betydelse datacenter får i framtidens Halland. Merparten av den ökade elanvändningen förväntas ske mellan 2030 och 2045.⁹ För att möjliggöra detta krävs åtgärder redan de närmaste åren.

2. Det saknas investeringsbeslut för ny elproduktion

Av *Energisituationen i Halland* framgår att det finns planer och stor potential för utbyggnad av flera kraftslag i Halland. Samtidigt kan det konstateras att det i princip saknas konkreta investeringsbeslut som möjliggör ny elproduktion i länet. Detta kan sannolikt förklaras av marknadsosäkerheter kring lönsamhet, framtida priser och framtida styrmedel, men också av en osäkerhet kring hur stor efterfrågan blir framgent. Denna situation är problematisk. Dels då det redan råder produktionsunderskott i elområde 3 och 4. Dels då det i regel tar mycket längre tid att etablera ny elproduktion än ny elkonsumention.

⁹ [Länsstyrelsen i Halland & Region Halland, *Energisituationen i Halland – regionala förutsättningar för storskalig elektrifiering \(2025\)*, s. 12–14.](#)

3. Transportsektorn ställer om – stort behov av laddinfrastruktur

Gemensamt för de tre regionala scenarier som redovisats är att alla pekar på en kraftigt ökad elanvändning i den halländska transportsektorn och att denna ökning i huvudsak förväntas ske mellan 2025 och 2040. Att transportsektorn står i fokus i länets energiomställning kan förklaras av att länet har ett transportintensivt näringsliv samt att den fossila energianvändningen sedan flera år är låg i den halländska industrin.

Det är också transportsektorn som står för tre fjärdedelar av den fossila energianvändningen i länet. I praktiken innebär detta att det finns ett stort långsiktigt behov av laddinfrastruktur för både lätta och tunga fordon. Här ska noteras att laddning i normalfallet kommer att ske vid bostäder, arbetsplatser och vid godsterminaler. Denna laddning behöver dock kompletteras med publik laddning.

4. Det finns ett stort behov av en mer flexibel elanvändning

Eftersom elsystemet kräver att det alltid råder balans mellan produktion och användning är det av stor vikt att öka flexibiliteten i systemet. Detta kan handla om att anpassa användning och produktion av el eller olika typer av energilager. Flexibilitet kan även främjas genom styrmedel såsom effektaavgifter och villkorade avtal. I takt med att en allt större andel av elproduktionen blivit väderberoende, har behovet av flexibilitet ökat.

I framtiden förväntas en relativt stor del av Hallands elanvändningen ske inom transportsektorn. Därav finns det en stor potential att styra en betydande del av länets elanvändning genom lastbalansering, så kallad smart laddning. På så sätt kan en större del av laddningen genomföras nattetid, vilket dämpar elanvändningen under kritiska tider samtidigt som ett mer effektivt utnyttjande av nätkapaciteten möjliggörs.

Dubbelriktad laddning, vehicle-to-grid, skulle också kunna bidra till ökad flexibilitet. Detta eftersom fordonens batteri då kan användas som stabiliserande resurser i elsystemet eller i en enskild fastighet. Även fastigheter, och då främst dess uppvärmning, har potential att bidra med ökad efterfrågefleksibilitet redan på kort sikt.

Vid framtagandet av *Energisituationen i Halland* noterades dock att de lokala elnätbolagen i flera fall bedömt att det inte finns något behov av flexibilitetstjänster, alternativt att de angett behovet i ett väldigt brett spann såsom 0–50 MW. Detta kan möjligen tolkas som att det finns en stark tilltro till att producenter och konsumenterna självmant kommer att göra de anpassningar som behövs.

5. Det finns brister i nätkapaciteten – speciellt i regionnätet i södra Halland

Analysen av elnätsbolagens nätutvecklingsplaner pekar på vissa brister i det halländska elnätet. Framför allt handlar det om flaskhalsar i regionnätet i södra Halland. Detta gör att större anläggningar som solcellsparker inte kan anslutas till regionnätet i närtid och att lokalnätsägarna behöver villkora anslutningar större än 43 kilowatt. Kända begränsningar kommer att byggas bort successivt under de kommande 5–10 åren. Bristande nätkapacitet kan även medföra att etablering eller utbyggnad av ny elanvändning kan fördröjas eller förhindras, vilket får negativa konsekvenser för näringslivet.

I sammanhanget är det dock viktigt att påtala att elsystemet har en mycket hög leveranssäkerhet. Exempelvis var medelavbrottstiden i de svenska lokalnäten cirka 63 minuter år 2023. Detta motsvarade en tillgänglighet på 99,988 procent. Energi-marknadsinspektionens statistik visar också att ingen av de halländska kommunerna hade en medelavbrottstid som översteg två timmar. Enligt ellagen får elavbrott inte överstiga 24 timmar och en kund ska ha rätt till avbrottsersättning vid sammanhängande avbrott på minst 12 timmar.¹⁰

6. Kraft- och fjärrvärme har många nyttor, men osäkerheten kring framtiden är stor

Bostäder och fastigheter som värms med fjärrvärme bidrar till att elnätet avlastas. Fjärrvärme möjliggör också tillvaratagande av restvärme samt elproduktion i kraft-värmeanläggningar. Kraftvärmeproducenter kan dessutom bidra med flexibilitet, då de till viss del kan anpassa fördelningen mellan kraft och värme utifrån aktuell efterfrågan. För närvarande råder dock stor osäkerhet kring kraft- och fjärrvärmens framtida förutsättningar. Detta beror bland annat på utfasningen av utsläppsrätter, kraftigt ökad konkurrens om biomassa och minskat värmebehov i nybyggda fastigheter.

7. Robusthet måste säkerställas för att hantera en hög andel väderberoende produktion och kunna möta antagonistiska och väderrelaterade störningar

I *Energisituationen i Halland* berördes frågor som rör energiberedskap endast översiktligt. Det är dock tydligt att elsystemets robusthet måste säkerställas utifrån flera olika perspektiv. För det första måste systemet kunna hantera en hög andel väderberoende elproduktion, för det andra måste det finnas beredskap för att kunna möta antagonistiska hot och för det tredje måste det finnas en beredskap för att kunna hantera väderrelaterade störningar. En ökad underhållsskuld och andra åldersrelaterade störningar ställer också krav på åtgärder för att bidra till en stärkt robusthet.

¹⁰ [Energimarknadsinspektionen, Leveranssäkerhet i Sveriges elnät 2023 – Statistik och analys av elavbrott \(2024\)](#).

8. Det behövs kompetens för att realisera energiomställningen

Energiomställningen kräver stora personella resurser i hela energibranschen. Detta berör ett stort antal yrkeskategorier, däribland installatörer, servicepersonal, konstruktörer, projektledare, ingenjörer, analytiker och samhällsplanerare. Halland har dock goda förutsättningar för att utbilda flera av dessa yrkeskategorier. Redan i dag finns mycket energirelaterad kunskap i länet. Detta gäller inte minst kärnkraft, då Halland tillhör ett av tre kärnkraftslän. Samtidigt har Campus Varberg flera utbildningar som rör förnybar energi och vid Högskolan i Halmstad bedrivs utbildningar till bland annat elektroingenjör och ingenjör i hållbar energi. Högskolan i Halmstad är även en av de ledande forskningsnoderna i Sverige kring fjärrvärme och biogas. En stark energisektor bidrar dessutom till arbetstillfällen under såväl etablerings- som driftsfas.

9. Lokal och regional energiplanering kräver resurser och samordning

Elnätsbolag, kommuner, Region Halland och Länsstyrelsen i Halland har uppdrag kring lokal eller regional energiplanering. Alla dessa uppdrag kräver resurser i form av kunskapsuppbyggnad och analysarbete. Om detta samordnas och görs på ett transparent sätt finns goda möjligheter att skapa synergieffekter, undvika dubbelarbete och påskynda processer. I förlängningen medför detta ökad kunskap och fördjupade och förfinade analyser samt en förbättrad samplanering mellan kommunal, regional och statlig nivå. I de aktiviteter som hittills genomförts inom EnergiNav Halland är det också tydligt att det finns ett behov av fördjupad dialog och av att tydliggöra olika aktörers roll i energiomställningen.

10. Det saknas en bred acceptans för energiomställningens nödvändighet

De nationella energi- och klimatmålen har beslutats av riksdagen och är därmed demokratiskt förankrade. Samtidigt finns det ofta ett lokalt motstånd mot enskilda projekt, då det finns risk eller oro för störningar och inskränkningar. Detta gäller såväl elledningar som elproduktion från alla olika kraftslag. Självfallet ska projekt prövas enligt gällande lagstiftning och det behöver finnas utrymme för överprövning. Samtidigt är det önskvärt med en bredare acceptans och en ökad förståelse för energiomställningens betydelse. Detta då energiomställning dels är en förutsättning för klimatomställningen och därmed mänsklighetens långsiktiga överlevnad, dels en möjliggörare för fortsatt välbefinnande. Samtidigt behöver omställningen göras på ett sådant sätt att människor inte hamnar i kläm eller i energifattigdom.

Åtgärder

Samverkan

Stärk regional dialog genom EnergiNav Halland

EnergiNav Halland genomförde sitt första fysiska möte i januari 2025 och har därefter haft ett fysiskt höstmöte och två digitala möten under 2025. Planen är att genomföra ett fysiskt och ett digitalt möte varje termin. Utöver det genomförs även webinarier, utbildningar och olika typer av dialoger inom ramen för EnergiNav Halland. De aktiviteter som genomförs inom EnergiNav Halland bidrar till en fördjupad dialog om utmaningar, behov och åtgärder. I förlängningen kan denna dialog bidra till en bredare samsyn kring framtida investeringsbehov och kring scenarier för framtida effektbehov samt en stärkt förmåga att kommunicera kring detta.

Ett av målen för EnergiNav Halland är att plattformen ska bidra till en utvecklad energiplanering på lokal och regional nivå. Därav är det önskvärt att kommuner, region, länsstyrelse och elnätsbolag deltar aktivt och att plattformen därigenom kan bli en viktig resurs för att växla upp arbetet med regional och lokal fysisk planering, framtagande av handlingsplaner, nätutvecklingsplaner etcetera.

Koordinerande aktörer: Länsstyrelsen i Halland och Region Halland

Medverkande aktörer: Kommuner, elnätsbolag, Högskolan i Halmstad, övriga energibolag, Svenska kraftnät, Energimyndigheten och representanter från näringslivet.

ENERGINAV HALLAND

Åren 2020–2022 drev Region Halland projekt MarkEn. En viktig slutsats från projektet var att samverkan är centralt för att hantera en alltmer komplex strategisk samhällsplanering och att aktörer som har rådighet och mandat över olika delfrågor behöver mötas i dialog, bland annat för att åstadkomma en förbättrad samplanering mellan kommunal, regional och statlig nivå. Detta inte minst med tanke på att Halland har en växande befolkning och då det finns ett stort intresse för att etablera verksamheter i länet.

Under 2024 initierade Region Halland och Länsstyrelsen i Halland den regionala samverkansplattformen EnergiNav Halland. Denna plattform ska bidra till en regelbunden och stärkt dialog mellan aktörer som har väsentlig betydelse för det halländska energisystemets utveckling. Den primära målgruppen utgörs av kommuner, region, länsstyrelse och elnätsbolag. Kommunerna är en nyckelaktör, då energifrågorna berör flera av kommunernas verksamhetsområden, såsom samhällsplanering, näringslivsutveckling, beredskap och hållbar utveckling. Andra exempel på aktörer som har väsentlig betydelse för energisystemets utveckling är Högskolan i Halmstad och näringslivet.

Länsstyrelsen i Halland och Region Halland har sökt och fått projektmedel från Energimyndigheten för att initiera EnergiNav Halland. [Projekt inom energiplanering - Energimyndigheten](#).

Öka utbytet av kunskap och erfarenheter

EnergiNav Halland är en viktig plattform för regional dialog, men också en central kunskapsnod kring energifrågor i allmänhet och energiplanering i synnerhet. Ett ökat utbyte av kunskap och erfarenheter mellan länets aktörer kommer bidra till höjd kompetens kring energifrågor och energiplanering såväl hos tjänstepersoner och politiker i kommuner och region, som hos myndigheter, energiföretag och näringsliv.

Flertalet av åtgärderna i denna handlingsplan handlar om framtagande av ny kunskap eller sammanställning av olika typer av kunskapsunderlag. Denna kunskap måste dock kommuniceras och spridas till berörda aktörer. EnergiNav Hallands projektgrupp avser därför att fortsätta att genomföra fysiska och digitala möten, dialoger, utbildningsinsatser samt att ge ut månadsvisa nyhetsbrev. De senare är även ett viktigt forum för att sprida information om utlysningar och nya nationella styrmedel.

Koordinerande aktörer: Länsstyrelsen i Halland och Region Halland

Medverkande aktörer: Kommuner, elnätsbolag och energibolag, Högskolan i Halmstad, Svenska kraftnät, Energimyndigheten och representanter från näringslivet.

Verka för finansiering av regionala energiplaneringsprojekt

EnergiNav Hallands projektfinansiering från Energimyndigheten möjliggör dels fysiska möten, dels att länsstyrelse och region kan växla upp sina insatser när det gäller dialoger, framtagande av rapporter och kommunikation. För att arbetet med EnergiNav Halland ska kunna fortsätta bedrivas med samma höga ambitionsnivå efter 2026 krävs således någon form av långsiktig finansiering.

Det vore även önskvärt med andra regionala energiplaneringsprojekt. Vid EnergiNav Hallands höstmöte 2025 påtalades exempelvis behovet av projekt kring elektrifiering av tunga transporter längs E6. Det har även framförts önskemål om projekt kring främjande av solenergi och laddinfrastruktur på byggnader och hårdgjorda ytor längs de halländska vägarna.

Ansvariga aktörer: Länsstyrelsen i Halland, Region Halland och Energimyndigheten.

Främja ny elproduktion och ny elanvändning

Scenarierna visar på ökad elanvändning i Halland och i omgivande län. Redan i dag finns en kraftig obalans mellan produktion och användning i elområde 3 och 4. Samtidigt är efterfrågan på el inte tillräckligt hög för att stimulera nyinvesteringar i elproduktion. Scenarierna pekar också på en ökad elanvändning under 2030-talets inledning. Då eventuell ny kärnkraft inte kan förväntas vara i drift förrän tidigast i mitten av 2030-talet, måste satsningar även göras på förnybar elproduktion redan på kort och medellång sikt. Sol- och vindkraft har god potential i Halland. Samtidigt finns ett stort behov av generationsväxling av den landbaserade vindkraften i länet.

Koordinerande aktörer: Kommuner, Länsstyrelsen i Halland, Region Halland och energibolag.

Medverkande aktörer: Elproducenter.

Främja utbyggnad av laddinfrastruktur

Då transporter står för tre fjärdedelar av den fossila energianvändningen i länet är det av stor vikt att möjliggöra en elektrifiering av transportsektorn. Merparten av laddningen kommer sannolikt att ske icke-publik vid bostäder, arbetsplatser och godsterminaler. Men det krävs även kompletterande publik laddning. Hittills har utbyggnaden av publik laddning för lätta fordon i Halland i huvudsak varit marknadsdriven. Exempelvis har laddstationerna för lätta fordon längs E6 i Halland uppförts helt utan statligt investeringsstöd.

För ägare till småhus och fritidshus är installation av laddboxar i regel en relativt enkel åtgärd. Boende i hyresrätter, bostadsrätter och samfälligheter har inte alltid tillgång till laddning nära sin bostad och de har heller inte alltid möjlighet att begära att laddutrustning ska installeras. För fastighetsbolag, bostadsrättsföreningar och samfälligheter kan installations- och driftskostnaderna för laddutrustning dessutom upplevas som höga, samtidigt som det finns en osäkerhet kring när efterfrågan kommer att uppstå och hur stora de framtida intäkterna blir.

Offentliga aktörer bör främja etablering av laddinfrastruktur som möjliggör tillgång till publik eller icke-publik laddning för boende och besökare. Detta inkluderar bland annat laddning vid flerbostadshus och publik laddning utanför centralorter och längs mindre trafikerade vägar.

Koordinerande aktörer: Länsstyrelsen i Halland, Region Halland, kommuner och fastighetsbolag.

Medverkande aktörer: Laddoperatörer, elnätsbolag och näringsliv.

Kommunvisa dialoger om energiplanering

För att möta det ökade elektrifieringsbehovet behövs en växelverkan mellan fysisk planering, energiplanering och elnätsutbyggnad. Ett av EnergiNav Hallands viktigaste syften är att stärka dialogen mellan aktörer i länet för en ändamålsenlig energiplanering. Därav avser Länsstyrelsen i Halland och Region Halland att genomföra kommunvisa dialoger om energiplanering.

Koordinerande aktörer: Länsstyrelsen i Halland och Region Halland

Medverkande aktörer: Kommuner, lokala och regionala elnätsbolag samt Svenska kraftnät.

Aktörsspecifika processer

Fortsätt arbetet med regional fysisk planering

Halland är ett av tre län där det sker regional fysisk planering.¹¹ Beslut om antagande av Hallands första regionala fysiska plan ska tas i regionfullmäktige i juni 2026. Planen kommer sedan att aktualitetsprövas av regionfullmäktige en gång per mandatperiod.

Ett av avsnitten i granskningsversionen av den regionala fysiska planen handlar om att stärka och utveckla elnätscapaciteten och energisystemet.¹² Här påtalas bland annat att vi behöver energieffektivisera, öka produktionen av fossilfri el och att säkerställa att elnäten har tillräcklig kapacitet för att hantera den ökade belastningen. Vidare anges tre inriktningar som handlar om en mer effektiv och flexibel energianvändning, att verka för investeringar i transmissionsnätet och regionnäten samt att främja fossilfri elproduktion såväl på kort och medellång sikt, som på lång sikt.

Ansvarig aktör: Region Halland

Stödjande aktörer: Länsstyrelsen i Halland, kommuner och elnätsbolag

Utveckla den kommunala energiplaneringen

Enligt lagen om kommunal energiplanering ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen.¹³ Energiplanering är ett verktyg för kommunerna att strategiskt påverka och vara med och leda utvecklingen inom energiomställningen. Genom en aktiv och framåtblickande energiplanering kan kommunerna ta vara på de möjligheter som elektrifieringen ger, exempelvis i form av ökad konkurrenskraft hos näringslivet och tryggade arbetstillfällen.

Energimyndigheten har tagit fram en vägledning för kommunal energiplanering och flera av länets kommuner avser att ta fram eller revidera sina energiplaner i närtid.¹⁴ Den kommunala energiplaneringen bör bedrivas nära och integrerat med övrig kommunal samhällsplanering, såsom fysisk planering. Exempelvis behöver många av de behov som påtalas i en kommunal energiplan hanteras i översiktsplan och detaljplaner.

Ansvariga aktörer: Kommunerna

Stödjande aktörer: Länsstyrelsen i Halland, Region Halland och elnätsbolag

¹¹ [Regional fysisk planering | Region Halland](#).

¹² [Region Halland, Regional fysisk plan Halland 2050: granskningsversion \(2025\), s. 29](#).

¹³ [Lag \(1977:439\) om kommunal energiplanering | Sveriges riksdag](#).

¹⁴ [Vägledning för kommunal energiplanering - Energimyndigheten](#).

Utveckla arbetet med nätutvecklingsplaner

Enligt ellagen ska elnätsföretagen vartannat år ta fram nätutvecklingsplaner som bland annat ska beskriva hur deras elnät ska utvecklas under den kommande tioårsperioden.¹⁵ Elnätsbolagen tog fram sina första nätutvecklingsplaner under 2024 och dessa ska uppdateras under 2026. Nätutvecklingsplaner ska även bidra till att skapa transparens kring de flexibilitetstjänster som behövs på medellång och lång sikt samt ange planerade investeringar under de kommande 5–10 åren, med särskild tonvikt på den huvudsakliga distributionsinfrastruktur som krävs för att ansluta ny produktionskapacitet och ny elanvändning, inklusive laddstationer för elfordon. De offentliga samråden är en viktig del i processen med framtagande av nätutvecklingsplaner. Här har kommuner, länsstyrelse och region en viktig roll att bidra med relevant information.

Ansvariga aktörer: Lokala och regionala elnätsbolag

Stödjande aktörer: Kommuner, Länsstyrelsen i Halland och Region Halland

¹⁵ [Nätutvecklingsplaner – Energimarknadsinspektionen](#).

Uppföljning, kunskapsunderlag och kommunikation

Uppdatera Energi- och klimatläget i Halland

Sedan 2014 har Länsstyrelsen i Halland och Region Halland regelbundet tagit fram regionala uppföljningar av aktuell energi- och klimatstatistik. Sedan 2022 görs uppföljningen av *Energi- och klimatläget i Halland* årligen. Rapporten ger en aktuell sammanställning av relevant statistik på såväl regional som lokal nivå. Rapporten fungerar även som en uppföljning av den regionala energi- och klimatstrategin.

En av de centrala och mest efterfrågade delarna i *Energi- och klimatläget i Halland* var de energibalanser, så kallade Sankey-diagram som presenterades på läns- och kommunnivå. I dessa redovisades både energitillförsel och energianvändning. Då det framkommit att metoden för framtagande av dessa inte är förenlig med lagen om den officiella statistiken kan detaljerade energibalanser för närvarande varken tas fram eller publiceras.¹⁶ Detta då uppgifter i den officiella statistiken inte får sammanföras med andra uppgifter i syfte att utröna enskilds identitet (§ 6). Länsstyrelsen anser därför att tillgängligheten för kommunal och regional energistatistik behöver förbättras. Från Länsstyrelsens sida förs dialog om detta med Statistikmyndigheten SCB och Energimyndigheten.

Ansvarig aktör: Länsstyrelsen i Halland och Region Halland

Stödjande aktörer: Statistikmyndigheten SCB och Energimyndigheten

Uppdatera Energisituationen i Halland

Redan vid etableringen av EnergiNav Halland, blev det tydligt att det finns ett stort behov av en gemensam lägesbild och ett kunskapsunderlag kring situationen och framtida behov i länet. *Energisituationen i Halland* togs därför fram för att svara mot de önskemålen. All form av energiplanering underlättas av aktuella prognoser och relevanta scenarier. Därav är det önskvärt att regionala scenarier över länets framtida elanvändning uppdateras vart annat år. Det vore även önskvärt att de långsiktiga scenarierna kompletteras med mer säkra och kortsiktiga prognoser, även på regional nivå. Likaså är regionala effektprognoser önskvärda.

Ansvariga aktörer: Länsstyrelsen i Halland och Region Halland

Stödjande aktör: Energimyndigheten

¹⁶ [Lag \(2001:99\) om den officiella statistiken | Sveriges riksdag](#).

Följ upp Regional handlingsplan för elektrifiering

Då denna handlingsplan innefattar ett relativt stort antal åtgärder är det viktigt att dessa följs upp. Det är också önskvärt att nya åtgärder kan tillfogas till handlingsplanen när sådana identifieras. En enklare form av uppföljning kan göras årligen i *Energi- och klimatläget i Halland*. Länsstyrelsens preliminära bedömning är dock att handlingsplanen bör genomgå en något mer genomgripande uppdatering vart annat år.

Ansvarig aktör: Länsstyrelsen i Halland

Stödjande aktör: Region Halland

Ta fram regionala underlag som stödjer energiplanering

Inom ramen för arbetet med EnergiNav Halland identifieras lokala och regionala behov successivt. Från Länsstyrelsens och Region Hallands sida finns en uttalad vilja att kunna möta behov och önskemål som identifieras under möten och i dialoger. Därav avser EnergiNav Hallands projektgrupp att arbeta med framtagande av olika planerings- och kunskapsunderlag. Det kan exempelvis röra sig om planeringsunderlag kring utbyggnad av publik eller icke-publik laddinfrastruktur för lätta eller tunga fordon, kartor över lämpliga platser för höga effektuttag, kunskapsunderlag kring flexibel och effektiv energianvändning. Planeringsunderlag kring lämpliga platser för utbyggnad av ny elproduktion är också önskvärt. I ett sådant arbete är det väsentligt att Försvarsmakten involveras på ett tidigt stadium.

Ansvariga aktörer: Länsstyrelsen i Halland och Region Halland

Stödjande aktörer: Lokala och regionala energibolag, kommuner, laddoperatörer, Försvarsmakten, Energimyndigheten och Svenska kraftnät.

Ta fram en regional fjärrvärmeanalys

Fjärrvärmens har stor potential att avlasta elnätet och bidra till ökad stabilitet i energisystemet. Fjärrvärme möjliggör dessutom tillvaratagande av restvärme samt elproduktion i kraftvärmeanläggningar. Som tidigare nämnts råder stor osäkerhet kring kraft- och fjärrvärmens framtida förutsättningar. Länsstyrelsen avser därför att ta fram en regional fjärrvärmeanalys, vilken dels ska redovisa aktuella utbyggnadsplaner, dels redovisa och diskutera hur de lokala fjärrvärmeaktörerna kan agera för att hantera osäkerhetsfaktorer. Analysen ska även kunna användas för att visa på behov av nya styrmedel. I samband med framtagandet kommer det att inrättas en referensgrupp med deltagare från lokala fjärrvärmebolag.

Ansvarig aktör: Länsstyrelsen i Halland

Stödjande aktörer: Lokala energibolag och Högskolan i Halmstad

Genomför kunskapshöjande åtgärder för ökad energiberedskap

De senaste årens utveckling har tydliggjort att det finns ett stort behov av att arbeta mer aktivt med frågor som rör energiberedskap. Energiberedskap är också en central del i lokal och regional energiplanering. Bland annat handlar det om att energisystemet ska ha en förmåga att hantera en hög andel väderberoende elproduktion, att ha beredskap för att kunna möta antagonistiska hot och väderrelaterade störningar.

Ansvariga aktörer: Länsstyrelsen i Halland och Region Halland

Stödjande aktörer: Energimyndigheten, Svenska kraftnät, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, kommuner och energibolag.

LÄNSSTYRELSEN

HALLANDS LÄN

www.lansstyrelsen.se/halland